

ประโยค ป.ธ. ๙

167

แต่งไทยเป็นมคอ

สอบ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๔

การพัฒนาชนบท เป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นเรื่องที่ใหญ่อยู่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนี้ จึงควรได้มาสัมมนามาปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด และการสัมมนาก็ควรเป็นทางวิชาการเพื่อ ได้ทราบว่าจะทำอะไร ปัญหาในการพัฒนาชนบทนั้นต้องนึกถึงว่า ทำทำไม ทำอย่างไร และทำที่ไหน เมื่อไร คำถามเหล่านี้ เป็นคำถามสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เราจะทำ เราควร ต้องตั้งปัญหาหรือคำถามที่เรียกว่า “พื้นฐาน” เป็นเบื้องต้นก่อน เพราะโดยมาก เวลา มาพูดคุยกันในทางวิชาการมักชอบแก่ทุกคนแต่ในทางรายละเอียด ซึ่งที่จริงจะต้องพิจารณาในส่วน รวมก่อน

ทำเมื่อไรนั้น ตอบได้ง่ายที่สุด เพราะว่า เป็นการเร่งรัดพัฒนาจึงต้องบอกว่า ทำที่ไหน ทำที่ไหน ก็อยู่ในชื่อของพัฒนาชนบทแล้วทำคามชนบท ทำอย่างไร อันนี้เป็น สิ่งที่ยังมีปัญหา ทำทำไม อันนี้เป็นเรื่องต้องคิด ตามปกติสำหรับเราซึ่งเป็นผู้ที่จะต้อง ปกครอง และจะต้องให้ความเจริญแก่บ้านเมือง “ทำไม” นี้ ไม่ควรจะมีปัญหามากนัก แต่ก็เกิดปัญหาเหมือนกัน เพราะการที่นำความเจริญการพัฒนาไปสู่ชนบท หมายถึงไปสู่ ประชาชนในชนบทนั้น มีเหตุผลหลายประการ เหตุผลใหญ่ที่สุดข้อแรก ก็คือมนุษยธรรม ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ร่วมประเทศกับเรา ซึ่งถ้าพูดถึงทางหนึ่งก็เป็นเพื่อนร่วมชาติ ถ้าพูดถึงอีกทางหนึ่งก็เป็นผู้ที่เราว่าอยู่ในความแค้นแค้น ก็ถ้าเรามีเมตตาแล้ว จำเป็นที่ทาง ราชการซึ่งเป็นผู้มีความรู้มากกว่า เป็นผู้มีความรู้มากกว่า ควรจะไปช่วย แก่มนุษยธรรมนั้นกิน ไม่ได้ แล้วก็ออกจะเรียกว่าเป็นอุกมคติชั้นสูงมาก จะไปขอให้ทุกคนทำทุกอย่างด้วยมนุษย-ธรรมเท่านั้นเองอาจไม่ได้ ทั้งเจ้าหน้าที่ไทย ทั้งเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ ที่มาเร่งรัดพัฒนานั้น

ก็ทำด้วยมนุษยธรรม แต่ว่าก็ทำด้วยหน้าที่ของตัวด้วย อย่างเจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่มาช่วยเรา
ในขณะนั้นก็เพราะว่า เป็นนโยบายของรัฐบาลของเขาที่จะมาช่วยการพัฒนาประเทศของเรา
โดยที่เหตุผลทางการเมืองและในทางการปกครอง รัฐบาลเขาต้องมาช่วยเราเพราะเขาถือว่าเรา
เป็นพันธมิตร และถ้าเรามีความหายนะ เขาจะเดือดร้อนไปด้วย จึงเป็นนโยบายของรัฐบาลเขา
ที่จะช่วยเรา นโยบายของรัฐบาลไทยก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราไม่ไปช่วยพัฒนาในชนบท
ประเทศไทยก็ต้องหายนะ จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องไปพัฒนา อันนี้เป็นเหตุผล
แรกของ "ทำไม" ๖

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงกับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๙
ตัวอย่างแต่งไทยเป็นมคธ

169

ชนปทานุยฺหิ วฑฺฒาปนํ สารตฺถิกญฺเจว โหติ วิสาลกิจฺจญฺจ ๖
ทมฺปนํเต ยะหายกฺกํ, เท ปุคฺคลา อภินฺนุสฺสนิปาตา เจวสฺสํ สฺสนิปาตพฺพลา
จ สมฺมกฺกา จ สฺสนิปกฺเขยฺยํ ทฺตถ กรณียานิ สมฺมมฺนคฺคํ ๖ สมฺมมฺนคฺคา
เจกฺขถ ญฺจคฺคาณฺสาเรณ ปวคฺคเตชพฺพทา กิ กาคพฺพนฺติ วิชานิกฺุ ๖ ปญฺหา-
กมฺมญฺเจกฺขถ มนสิคาคพฺพํ โหติ "กิ กาคพฺพํ กถํ กตฺถ กทา จ
กาคพฺพนฺติ ๖ ยถา เจกฺขถ เอวเมวญฺเจสฺสปี สพฺพกรณียेषุ ปญฺหากมฺมํ
มนสิคาคพฺพํเยว ๖ อิติสญฺหิ ปญฺหากมฺมํ สพฺพเสถ กรณียานิ ปทฺฐจฺานนฺต
สงฺขํ กคํ ปจฺมํ มนสิคาคพฺพํ ๖ ยถฺยเหตุถ ปญฺหากมฺมํ มหคฺคิกํ
โหติ คํ ปจฺมํ สนฺทึเรทพฺพํ ๖ สมฺมมฺนคฺคกาเล ปน เญญฺเยน มนฺติโน
ชฺุทฺทกานฺชฺุทฺทกํ ปญฺหากมฺมํ มนสิกรโรรุคฺคิเยว โน มหคฺคิกํ ๖

ทฺตถ กทา กาคพฺพนฺติ เจถํ สฺสฺจฺจ อภิจฺเจเนว วิสขฺเชทพฺพํ ๖
อิทญฺหิ วฑฺฒาปนํ อจฺจายิกญฺกํ, ทสฺมา อิทาเนว กาคพฺพนฺติ วคฺคทพฺพํ ๖
กคฺคาติ เถถํ ชนปทวฑฺฒาปนสฺส นามะนายคฺคํ, ทสฺมา ชนปทฺเสว
กาคพฺพํ ๖ กถนฺติ ปนคฺคถ ปญฺหากมฺมํ พหฺมคฺคิ ๖ กิ กาคพฺพนฺติ
เจถํ เย มาทิสฺสา ปุคฺคลา ปทฺเสสฺส อิสฺสวียิ โภเปกฺุ ทสฺส จ วุฑฺฒิ
วิรุฑฺฒิ เวปฺปฺลลํ กาคุ ฐฺุคฺคาทกา เจว อหฺสํ ฐฺุคฺคาทกา จ เทเหว
มนสิคาคพฺพํ ๖ อิทมฺปิ ปญฺหากมฺมํ อคฺคาณคฺคถเววสฺส ๖ กทาจิ ปน
อนคฺคาณคฺคถ ๖ อิทญฺหิ ชนปทวสิสฺสงฺชาทานํ ชนปทานํ วฑฺฒาปนํ อนกฺกวิธ
เทคฺคญฺเจว ปจฺจยญฺจ ปฏฺิจฺจ โหติ ๖ ทคฺคถ อาโท มหคฺคโม ยทิตํ
เมคฺคาสงฺขาโต มนุสฺสธรมฺโม, โส เย ชนปทวสิโน อมฺเหติ ทยฺยเทเส

สหวาสโน โทหุติ อมุเหติ วา กิจุฉเน ชีวิตุคฺคิกาคิ สญฺญิตา, เทเสว
 ปวฺกฺเตทฺโพ ๖ สเจ ปน เมทฺทายิกสุ เอ ราชกิจจการกา พหุกรรมนฺตี
 เจว อหฺสฺ จานุกฺตรา จ, เทเหว เถสฺ ชนปทวสฺนํ สงฺกโ
 กาทฺโพ ๖ มนุสฺสธมฺโม จ นามสฺ เนว ปิจิตฺวา ชาทนฺทฺถาย กโ,
 อตฺโต ทฺยฺยภาสาย อฺกมคฺคิ อิติ สงฺขํ กจฺฉติ ๖ จานํ โช ปเนทํ
 น วิชฺชติ, ยํ โย โกจิ สทฺเพปฺปี ราชกิจจการเก มนุสฺสธมฺเมเนว
 สทฺเพน สทฺพํ กรณฺยํ การาเปยฺย ๖ ชนปทวทฺฐมาปณฺยฺติ ทฺยฺยเกหิ เจว
 ราชปฺริเสหิ วิเทสิเกหิ จ ฐฺวการวฺถี สทฺเพเหว มนุสฺสธมฺมวเสน สกรณฺย-
 วเสน จ กตํ ภวิสฺสติ ๖ ยนฺทานิ เอ วิเทสิกา ชนปทวทฺฐมาปนการวฺโน
 หุตฺวา อมุหํ ทฺยฺยเทสฺ ชนปทวสฺนํ สงฺกทํ กโรนฺติ ทฺยฺยํ เนสํ
 ฐฺวปฺปสฺสโนปาโย โหติ ปเทสฺส อิสฺสรยํ โกเปทํ อวโย จ
 ปฏฺิพาทิตฺ ๖ ยสฺมา ทิ ทฺยฺยเทโส วิเทสิกาณํ ฐฺวปฺปสฺนํ กสฺยาณมิคฺโค
 โหติ ทฺสฺมา เท ทฺยฺยเทสฺส สงฺกทํ กเรยฺย ๖ สเจ ปนฺมุหํ
 ปรีหานิ ภเวยฺย ๖ ทฺปฺปจฺยยา เนสํ วิปฺปฏฺิสฺสโรว ๖ เอวฺยฺยํ เนสํ
 ฐฺวปฺปสฺสโนปาโย ๖ เอวฺวโปปฺปี อมุหํ ทฺยฺยเทสฺส ฐฺวปฺปสฺสโนปาโย ๖
 ยทิ จมุเหติ ทฺยฺยเทสฺส ชนปทานํ วทฺฐมาปนํ น กาทฺพฺ ๖
 ทฺปฺปจฺยยา ปนฺมุหํ ทฺยฺยเทสฺส ปรีหานิ ภเวยฺย ๖ ทฺสฺมา ทิ โน
 ชนปทานํ วทฺฐมาปนํ กาทฺพฺเหว ๖ อยฺยจฺ กิณฺติ ปญฺหากมฺมสฺส ปจฺโม ๖